

תחלופה בין חומרי מספוא שונים תוך איזון תכולת החלבון הכללי הנעכל

הקדמה
בתקופה האחרונה קרו תכופות חילופים במרכיבי תערובת המזון המרוכז. חשוב מאוד לשמור על מינון נכון של החלבון במנה, והתחלופה בין המזונות אינה מבטיחה תמיד את איזון החלבון. במטרה לעזור בעריכת החישובים מובאות בהמשך נוסחאות תחלופה בין מספר מזונות מקובלים, להבטחת האיזון בתכולת החלבון הכללי הנעכל. המספרים מעוגלים. תחלופות אלה אינן זהות בערך האנרגטי, אלא בתכולת החלבון הכללי הנעכל בלבד. אפשר להיעזר בנוסחאות תחלופה אלה גם כששוקלים כדאיות השימוש בחומרי המספוא השונים, והחישוב נעשה לגבי החלבון הכללי הנעכל בלבד.

(1) גרגרים

100 ק"ג שעורה	=	97 ק"ג סורגום-מילו + 3 ק"ג כוספה סויה.
100 ק"ג שעורה	=	98.5 ק"ג תירס + 1.5 ק"ג כוספה סויה.
100 ק"ג חיטה	=	96 ק"ג שעורה + 4 ק"ג כוספה סויה.
100 ק"ג תירס	=	98.5 ק"ג סורגום-מילו + 1.5 ק"ג כוספה סויה.
100 ק"ג חיטה	=	94 ק"ג תירס + 6 ק"ג כוספה סויה.
100 ק"ג חיטה	=	92.5 ק"ג סורגום-מילו + 7.5 ק"ג כוספה סויה.

(2) מזונות חלבוניים

100 ק"ג כוספה כותנה	=	76.5 ק"ג כ. סויה + 23.5 ק"ג גר. שעורה.
100 ק"ג כוספה קוקוס	=	33.5 ק"ג כ. סויה + 66.5 ק"ג גר. שעורה.
100 ק"ג זבל עופות	=	20 ק"ג כ. סויה + 80 ק"ג גר. שעורה.
70 ק"ג כוספה סויה	=	10 ק"ג אוריאה + 60 ק"ג גרגרים.

כדי להפחית את תכולת החלבון הכללי הנעכל באחוז אחד בתערובת מזון מרוכז של טונה אחת יש להחליף כ-30 ק"ג כוספה סויה ב-30 ק"ג גר. שעורה, או 42 ק"ג כוספה כותנה ב-42 ק"ג גר. שעורה.

(3) שאריות מיובשות מתעשיית מזון

100 ק"ג סוב' חיטה	=	89 ק"ג גר. שעורה	+	11 ק"ג כ. סויה.
100 ק"ג סוב' חיטה	=	86 ק"ג גר. מילו	+	14 ק"ג כ.סויה.
100 ק"ג סוב' חיטה	=	87 ק"ג גר. תירס	+	13 ק"ג כ. סויה.
100 ק"ג סוב' חיטה	=	78 ק"ג פת"ז	+	22 ק"ג כ. סויה.
100 ק"ג סוב' חיטה	=	82 ק"ג סחיט ס"ס	+	18 ק"ג כ. סויה.
100 ק"ג פת"ז	=	94.5 ק"ג סחיט ס"ס	+	5.5 ק"ג כ. סויה.

הוכן ע"י בנימין לב

נורמות הזנה ונצילות מזון בייצור חלב, גידול עגלות וגידול ופיטום עגלים

הקדמה

(אם דרושים) בתכנון להבא — בחודש ובשנה הבאים. כדי לאפשר בחינת ההישגים בשלוחות השונות, מובאות בהמשך נתונים נורמאטיבים של יעילות נצילות המזון ביחידות מזון וחלבון כללי נעכל לייצור חלב, גידול עגלות וגידול ופיטום עגלים, וכדי להקל על השימוש בהם נע- שה החישוב ליום, לחודש (30 יום) ולשנה (365 יום).

הסבר לשימוש בטבלאות

1. פרות חולבות — החישובים לנצילות ה- מזון ביום וחודש נערכו לעדר, שבו ההמלטות במרוצת כל השנה ואחוז הפרות היבשות אחיד פחות או יותר לאורך כל השנה. שינוי במספר היחסי של הפרות היבשות בעדר משפיע על הצריכה במזון לקיום ועל תוצאות נצילות המזון. כל אחוז נוסף על הרגיל בפרות יבשות מצריך כ-0.05 יחידות מזון ו-3.5 גרם חלבון כללי נעכל יותר במוצק ליום לפרה בעדר וכל אחוז פחות מהרגיל קטנה המנה היומית באותה כמות (1.5 יחידות מזון לפרה ו-105 גרם חכ"נ בחודש, או 18.2 יחידות מזון ו-1.22 ק"ג חכ"נ בשנה),

אנו צפויים בעתיד הקרוב לעלייה במחירי המזון המרוכז בכלל, ומחירי המזונות החלבוניים בפרט. התייקרות המזון מחייבת הקפדה נוספת בהזנה נכונה ומאוזנת. זאת ועוד, מבחינת יעילות ההזנה ניתנה בעבר תשומת הלב למינון האנרגיה בעיקר (יחידת מזון), כעת הייקור הרב של מזונות חלבוניים, והמחסור בהם מחייב בים מניעת בזבז בחלבון, והישוב נכון במינון. בחינת יעילות הביצוע של ההזנה אפשרית רק ע"י מעקב מתמיד אחר ההזנה והייצור מדי חודש בחודשו, ובחינת הביצוע אם תואם את הייצור והתכנון בשלוחות הייצור השונות (ייצור חלב, גידול עגלות וגידול ופיטום עגלים). סיכום המב- חנים החודשיים נותן את הסיכום השנתי. כדי לברר את טיב התוצאות שנתקבלו צריך להשוותם להישגי משקים אחרים, במידה שאפשר לקבל בחודש הקודם והמקביל אשתקד, בשנה האחרונה או שנים קודמות; וכן, לנורמות המקובלות וגם להישגי משקים אחרים, במידה שאפשר לקבל את הנתונים. השוואה זאת מאפשרת לשקול בתו- צאות ולקבוע את השינויים והשיפורים הדרושים